

Цей переклад підготовлений Радою Європи в межах Плану дій Ради Європи для України на 2018-2021 роки та фінансований за рахунок коштів на рівні Плану дій, наданих Естонією, Ірландією, Латвією, Литвою, Ліхтенштейном, Люксембургом, Нідерландами, Норвегією, Польщею, Румунією, Туреччиною, Угорщиною, Фінляндією, Чеською Республікою, Швейцарією, Швецією та Канадою.

This translation is produced by the Council of Europe within the framework of the Council of Europe Action Plan for Ukraine 2018-2021 and funded with Action Plan-level funds provided by the Czech Republic, Estonia, Finland, Hungary, Ireland, Latvia, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, the Netherlands, Norway, Poland, Romania, Sweden, Switzerland, Turkey and Canada.

Огнупанова і Чобан проти Болгарії - 46317/99

Рішення від 23.2.2006 [Секція I]

Стаття 2

Стаття 2-1

Життя

Загибель підозрюваного у відділенні поліції і відсутність ефективного розслідування: порушення

Факти: Заявниці, ромського походження, є співмешканкою і матір'ю покійного М. Стефанова. У 1993 році його, за підозрою в участі у численних крадіжках і грабежах, було заарештовано і взято під варту. Наступного дня, під час допиту, він випав з вікна на третьому поверсі комісаріату поліції, де перебував під вартою. Його відвезли до лікарні, але він помер наступного дня. Трьома єдиними свідками-очевидцями були лейтенант І.С., у кабінеті якого проходив допит, старший сержант та інший підозрюваний. Відповідно до їхніх свідчень, М. Стефанов, на якого були вдягнені наручники, вистрибнув з вікна з наміром втекти. На його тілі під час аутопсії було зафіксовано численні рани. Відповідно до результатів наступного розслідування, він навмисно вистрибнув з вікна, і всі тілесні ушкодження були спричинені падінням. Заявниці оспорюють цей висновок.

Стаття 2 – загибель М. Стефанова: Незрозуміло, чи стрибнув пан Стефанов з вікна з власної волі, або, навпаки, його навмисно штовхнули чи викинули, або він був примушений до цього, оскільки перебував у ситуації, коли не мав іншого виходу, крім стрибати. Проте дуже мало ймовірно, що він свідомо намагався втекти, враховуючи, що вікно було на висоті 9 метрів над землею, земля була вкрита бетоном і залізною сіткою, і він був у наручниках. Крім того, немає жодних ознак того, що він мав будь-які підстави вчиняти неспровоковане самогубство, або що він був п'яний. Суд відзначає непослідовність наданих державними органами версій подій, які призвели до смерті, і вважає сумнівним висновок державних органів, які стверджували, не дослідивши інші гіпотези, що всі виявлені тілесні ушкодження були спричинені падінням. Отже, Уряд не навів вичерпного пояснення цієї смерті та тілесних ушкоджень, отриманих паном Стефановим під час перебування під вартою.

Висновок: порушення (одноголосно).

Стаття 2 – Стверджувана відсутність ефективного розслідування: Суд має сумніви щодо вірогідності показів, зроблених свідками. Зокрема, державні органи ніколи не просили лейтенанта І.С. пояснити ці непослідовності, а місце події не було збережене у первинному стані до проведення огляду. Державними органами не було вжито жодних зусиль для дослідження гіпотез щодо іншого можливого походження тілесних ушкоджень, завданих пану Стефанову. Лейтенант І.С. був вперше допитаний через рік після подій, а інші поліцейські - більш ніж через три роки після подій. Розслідування було відзначене дуже тривалими періодами бездіяльності. У підсумку, розслідуванню бракувало необхідної об'єктивності і ретельності, що підірвало його здатність встановити причину смерті пана Стефанова та його травм.

Отже, державні органи не провели ефективного розслідування загибелі пана Стефанова.

Висновок: порушення (одноголосно).

Стаття 3 – На думку Суду, виглядає малоімовірним, що всі численні поранення пана Стефанова, виявлені на його тулубі, кінцівках і голові, могли бути виключно наслідком падіння. До того ж, вони не були правильно відображені у звітах судово-медичної експертизи. У підсумку, Уряд не навів вичерпного пояснення тілесних ушкоджень, отриманих паном Стефановим, які свідчать про завдане йому нелюдське поводження.

Висновок: порушення (одноголосно).

Стаття 5 § 1 – Оскільки розслідування не встановило фактів стосовно позбавлення пана Стефанова свободи і не зібрало жодних документів щодо цього, то не зрозуміло, на підставі якого положення національного права, чи навіть всупереч законодавству, його було взято під варту. За таких обставин Суд робить висновок, що позбавлення пана Стефанова свободи не було "законним".

Висновок: порушення (одноголосно).

Стаття 13 – Через відсутність ефективного розслідування заявниці не мали ефективного засобу правового захисту, здатного призвести до виявлення і покарання осіб, відповідальних за жорстоке поводження з паном Стефановим і його смерть, що дозволило б двом жінкам отримати компенсацію.

Висновок: порушення (одноголосно).

Стаття 14 – У матеріалах справи немає жодних конкретних вказівок на те, що расистське ставлення відіграло роль у подіях. Окрім того, заявниці не повідомили про подібні факти. Тому, на відміну від ситуації у справі *Nachova і Інші* ([ВП], 6 липня 2005 ; див. CLR 77-B), у даній справі державні органи не володіли жодними конкретними доказами, які могли б вказувати на те, що загибель пана Стефанова була наслідком расистського упередження. Хоча Суд і не хоче недооцінювати той факт, що існує багато оприлюднених повідомлень про існування в Болгарії упередженості і ворожості до ромів, він не вважає, що за конкретних обставин державні органи володіли інформацією, достатньою, аби попередити їх про потребу розслідувати можливий расистський підтекст подій, що призвели до загибелі пана Стефанова.

Висновок: відсутність порушення статті 14 (одноголосно).

Стаття 41 – Суд присудив 20 000 EUR пані Огняновій і 10 000 EUR пані Чобан на відшкодування моральної шкоди, а також відшкодування видатків і витрат.